

Błażejczak Bartosz, Napierała Marek, Gotowski Rafał. Sailing as a family tourism in the opinion of sailing club members Charzykowo Chojnice. Journal of Education, Health and Sport. 2017;7(2):11-26. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.260565> <http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/4201>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 754 (09.12.2016).
754 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper. Received: 20.01.2017. Revised 21.01.2017. Accepted: 26.01.2017.

Sailing as a family tourism in the opinion of sailing club members Charzykowo Chojnice

Żeglarstwo jako turystyka rodzinna w opinii członków Charzykowskiego Klubu Żeglarskiego Chojnice

Bartosz Błażejczak, Marek Napierała, Rafał Gotowski

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Słowa kluczowe: physical activity, sailing among young people, qualified tourism

Key words: aktywność fizyczna, żeglarstwo wśród młodzieży, turystyka kwalifikowana

Summary

The aim of this study was to find an answer to the question: what prompted the respondents to sailing. To get an answer to the question diagnostic survey method was used, and the research technique was used for the survey. The study was conducted among a total of 100 sailors (30 girls and 70 boys). Conclusions: (1) The subjects of the sport of sailing knowledge derive from the family, (2) Family Traditions influence the choice of sailing discipline (3) The girls like the boys prefer active leisure model, (4) Both boys and girls all his free time spend on an adventure with the club.

Streszczenie

Celem pracy było znalezienie odpowiedzi na pytanie: co skłoniło badanych do uprawiania żeglarstwa. Do uzyskania odpowiedzi na pytanie użyto metodę sondażu diagnostycznego, natomiast za technikę badawczą posłużyła ankieta. Badania przeprowadzono łącznie wśród 100 żeglarzy (30 dziewcząt i 70 chłopców). Wnioski: (1) Badani o sporcie żeglarskim wiedzę czerpali od rodziny, (2) Tradycje rodzinne miały wpływ na wybór dyscypliny żeglarstwa, (3) Dziewczeta tak jak i chłopcy preferują aktywny model spędzania czasu (4) Zarówno chłopcy jak i dziewczeta cały swój wolny czas poświęcają na przygodę z klubem.

Wstęp

Żeglarstwo to (...) rodzaj aktywności ludzkiej, związane z uprawianiem sportu, turystyki i rekreacji na sprężcie o napędzie żaglowym (Czajewski 1996, s. 479). Ze względu na swoją specyfikę – mieszankę adrenaliny, poczucie wolności i uroków otaczającej przyrody – aktywność ta dla wielu staje się niezapomnianą przygodą. Dzięki bogatemu dorobkowi kultury żeglarskiej, na jej miłośników czeka wiele propozycji, które mogą być ciekawym sposobem spędzania czasu wolnego i uzupełnieniem w rozwijaniu pasji żeglarskiej. Żeglarstwo znane jest ludziom już od tysięcy lat, praktykowano je powszechnie w czasach starożytnych (Casson 1981).

Żaglowce to także sprzęt wojskowy, od zarania dziejów odgrywający niepoślednią rolę w konfliktach od czasów starożytnych, jedne kraje budowały swoją potęgę w oparciu o flotę żaglowców np. Kartagina, starożytni Grecy złamali potęgę Persji pod Salaminą w bitwie morskiej, wiele lat później bitwy morskie rozstrzygnęły o ocaleniu Anglii, pokonanie Wielkiej Armady czy bitwa pod Trafalgarem (Jaczynowski 1986).

Na żaglowcach przewożono zdobyte bogactwa, efekt podboju Meksyku czy Peru, co stanowiło o potędze Hiszpanii. Na morzach powstawały potęgi, a kraje które niedoceniały znaczenia okrętów żaglowych spadały do roli podrzędnych organizmów państwowych.

Sportowa forma *yachtingu* zaczęła się wyłaniać o wiele później na terenach dzisiejszej Holandii. Stamtąd też w XVI wieku wraz z królem Karolem II wygnanym ze swoich ziem przywieziony zostaje do Anglii i od tego czasu zaczyna się rozwój para sportowej a na pewno rekreacyjnej formy yachting. Jednak dopiero w połowie XVII w. rozpoczyna się historia żeglarstwa sportowego na skalę światową – wtedy bowiem na londyńskich zbiornikach wodnych zorganizowana zostały wyścigi jachtów (jako jedna z atrakcji wystawy przemysłowej). Na linii startu nie zabrakło żeglarzy z całego globu, z różnych terenów Europy oraz Ameryki Północnej. Właśnie ci ostatni pokazali się z jak najlepszej strony w czasie trwania regat i po około dziesięciu godzinach udało im się okrążyć dookoła wyspę Wight i dotrzeć na metę. Od roku 1857 puchar, który otrzymali zwycięzcy trafił w ręce nowojorskiej organizacji jachtowej. Spisane zostały także warunki na mocy, których stał się on oficjalnym przechodnim trofeum w zawodach międzynarodowych, a amerykański triumf miał bardziej daleko idące reperkusje niż spodziewali się zarówno organizatorzy jak i zwycięzcy regat - do dzisiaj nosi nazwę Pucharu Ameryki.

Duży wpływ na popularyzację żeglarstwa jako dyscypliny sportowej miały także nowożytne igrzyska olimpijskie. Pierwszy raz jachting zawitał w gronie innych konkurencji w letniej edycji olimpiady już w roku 1900. Kolejny raz publiczność mogła obserwować zmagania żeglarzy na olimpiadzie w 1908 roku – od tego momentu nieprzerwanie jachting jest wpisany na stałe w listę poszczególnych dyscyplin olimpijskich, a z roku na rok przybywają kolejne klasy. Same zasady organizowania zawodów są bardzo różne i zależą głównie od tego jakie klasy żaglówek i jachtów

w danym roku cieszą się największą popularnością. Obecnie także osobno rozgrywane są konkurencje dla pań i panów, we wcześniejszych latach natomiast kobiety brały udział w regatach razem z panami. Żeglarstwo i turystyka wodna w wyniku przemian następujących w Polsce i na świecie zyskała wielu zwolenników. Żeglarstwo – podzielone na wyczyn sportowy, żeglarstwo rekreacyjne, wyprawy żeglarskie, regaty, windsurfing, kitesurfing, samotne rejsy itd., rozwijało się dynamicznie i zajmuje się nim coraz większa rzesza fanów. Jeśli do tego dodać zastosowanie najnowszych technologii w budowie jednostek, to otrzymujemy sprzęt, na którym chętnie i bezpiecznie żeglują młodzież i nie tylko.

Z każdym rokiem zwiększa się liczba zawodników oraz państw startujących w konkurencjach jachtingu w czasie igrzysk olimpijskich, a także i innych, ważnych imprez międzynarodowych – cały czas widoczna jest tendencja wzrostowa, z roku na rok przybywa kolejnych ekip, pojawiają się nowe klasy. Oznacza to tylko jedno, żeglarstwo cały czas rozwija się i ma się świetnie, zarówno jeśli chodzi o czysto rekreacyjną i amatorską jego odmianę, jak i tą czysto profesjonalną (Głowacki 1972, Komorowski 2010).

Turystyka kwalifikowana aktywnym wypoczynkiem

Pojęcie to swoisty terminologiczny dylemat związany ze znaczeniem: „turystyki kwalifikowanej” i „turystyki aktywnej”, który na pewno nie zostanie szybko zakończony (Napierała, Muszkieta 2011). Coraz częściej próbuje się zastąpić termin „turystyki kwalifikacyjnej” przez „turystykę aktywną”. Nawet M. Durydiwka (2006) zauważa, że PTTK na swoich stronach internetowych używa określenia „turystyka aktywna” zamiast „kwalifikowana”. Zarówno w przypadku turystyki kwalifikowanej jak i aktywnej bardzo wyraźnie zaznaczone są atrybuty krajoznawcze czyli środowisko oraz umiejętności – samodzielność, jednakże różnicą między nimi jest stopień aktywności turysty (Łobożewicz, Bińczyk 2001), (fizyczny i intelektualny) na korzyść turystyki kwalifikowanej (Merski 2002). Uprawiając turystykę aktywną nie musimy, wręcz nie potrzebujemy spełniać tak szerokiego wachlarza warunków jak w turystyce kwalifikowanej. Biorąc pod uwagę myśl T. Łobożewicza, zauważyć można, że turystyka kwalifikowana jest częścią turystyki aktywnej. Reasumując, turyści uprawiający turystykę kwalifikowaną tworzą grupę turystów aktywnych mimo nie do końca spełniających warunków.

Turystyka kwalifikowana jako termin naukowy pojawił się w latach 50 XX wieku, kiedy to w ramach działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, obok tradycyjnych rodzajów turystyki – piesza nizinna i górską oraz narciarską, powstała również turystyka żeglarska, motorowa, kolarska i kajakowa (Bieńczyk 2007).

Za wspólny mianownik tych dziedzin, a jednocześnie chcąc odróżnić je od innych tradycyjnych, uznano termin: „turystyka kwalifikacyjna”. Turysta kwalifikowany to: trwale zainteresowany uprawianiem turystyki; uprawia ją systematycznie, ma wiedzę w zakresie jej uprawiania; posiada odpowiednie przygotowanie kondycyjne i techniczne; potrafi posługiwać się specjalistycznym sprzętem turystycznym; posiada uprawnienia do obsługi sprzętem specjalistycznym; ma zdolności psychiczne do jej uprawiania; dąży do zaspokojenia potrzeb wysiłku fizycznego; zaspokaja potrzeby kontaktu fizycznego z innym środowiskiem społecznym, przyrodniczym, kulturowym; realizuje potrzeby informatyczno-poznawcze; stosuje się do społecznych norm zachowania się w trasie jak i obiektach turystycznych (Gaworecki 1982).

Żeglarstwo jest przepiękną dziedziną zarówno sportu, rekreacji, a także turystyki (Napierała, Muszkieta 2011). Wymaga ono jednak sporych umiejętności i na szczęście, dla ogólnego bezpieczeństwa, do jego uprawiania w dalszym ciągu potrzebne są stosowne uprawnienia, które co prawda nie są bardzo trudne do uzyskania, ale wymagają poświęcenia sporo czasu na naukę teoretyczną i praktyczną. W każdym razie do samodzielnego kierowania jachtem są wymagane uprawnienia. Natomiast by zostać członkiem załogi, takich dokumentów nie trzeba mieć.

Jest rzeczą ponad wszelką wątpliwość oczywistą, że jak w każdym zajęciu wodniackim, tak i w żeglarstwie, choćby tylko jeziorowym potrzebne są umiejętności pływackie. Gdyby i z tym był problem, dowodzący jachtem (kapitan, szyper, skipper) musi to wiedzieć. W ogóle dowodzący łodzią musi być świadom wszelkich problemów, których nawet nieświadomie możemy mu przysporzyć.

Jezioro, nad którego wodami rozciąga się Chojnicki Klub Żeglarski – ChKŻ zwane też jest jeziorem Łukomie i zajmuje powierzchnię ok. 1363,8 ha. Każdego roku 1 maja następuje otwarcie sezonu żeglarskiego. Rozpoczynają się wtedy liczne zawody żeglarskie, regaty oraz przegląd piosenki żeglarskiej. Wspaniały port oraz mini wieża widokowa przyciągają rzeszę obserwatorów. Jest to jezioro rynnowe o maksymalnej głębokości 30 m., a dzięki dużym obszarom stosunkowo płytkiej wody pozwala dobrze rozpędzić się wiatrom. Zajmuje 12 miejsce na liście największych Jezior Polskich, a na podstawie badań przeprowadzonych w 2003 roku wody jeziora zakwalifikowano do II klasy czystości (Choiński 2006, s. 156).

Fot. 1. Jezioro Charzykowskie
(Źródło: www.turystyka-chojnice.pl, dostęp 2015-01-15)

Jak każda forma aktywności ludzkiej także sport żeglarz wpływa na poprawę stanu zdrowia, zarówno fizycznego jak i psychicznego, osób starszych czy też młodszych, emocje związane z uprawianiem yachtingu – bez względu wywołują pozytywne emocje działające ożywczo na rozwój umysłowy każdego człowieka (Merski 2002). Wszelkie niebezpieczeństwa a nawet stres związany z oderwaniem się od naturalnego środowiska – biuro, siedzący tryb życia, animują rozwój umiejętności, zachowania, które na co dzień nie są potrzebne, albo nawet nie zdajemy sobie sprawy z ich istnienia. Sam ruch na świeżym powietrzu jest zbawienny dla społeczeństw konsumpcyjnych, a takim staje się także społeczeństwo polskie. Wysiłek fizyczny, ograniczenia jeśli chodzi o korzystanie z uciech stołu, powoduje poprawę pracy serca, żeglujący nie mają problemów z chorobami naczyń wieńcowych i wielu innych (Muszkieta i wsp. 2009).

Żeglarstwo jako forma turystyki kwalifikowanej zapewnia zapewne więcej niż minimum naszego zapotrzebowania na aktywność ruchową. Oczywiście aby osiągnąć pozytywne efekty z uprawiania sportu żeglarskiego należy przestrzegać żelaznych zasad regulujących zachowania na wodzie.

Cele i hipotezy badawcze

Celem badań jest sprawdzenie, czy żeglarstwo w opinii żeglarzy ChKŻ Chojnice jest ulubioną rodzinną formą rekreacji. Podjęto się próby znalezienia odpowiedzi na następujące pytania, które stanowią jednocześnie cele szczegółowe: (1) Skąd ankietowani czerpali wiedzę o klubie ChKŻ Chojnice?, (2) Co spowodowało, że respondentów zainteresowało

żeglarstwo?, (3) Ile dni w roku spędzają na żaglówkach?, (4) co daje żeglarstwo i dlaczego ankietowani je uprawiają?

Na podstawie wyników i na podstawie przypuszczeń opartych o doświadczenia własne i obserwacji, dyskusji i wymianie zdań podczas zgrupowań w klubie ChKŻ Chojnice postawiono hipotezy. Postawiono główną hipotezę: żeglarstwo w opinii żeglarzy ChKŻ Chojnice jest ulubioną rodzinną formą rekreacji. Hipotezy szczegółowe to: (1) Ankietowani w głównej mierze w klubie znaleźli się za sprawą kontynuacji rodzinnych tradycji, (2) Zainteresowanie żeglarstwem wynika z tradycji rodzinnych, (3) Żeglarstwo wypełnia każdą wolną chwilę, (4) Żeglarstwo daje zadowolenie i rozrywkę.

Metody i materiał badań

Do przeprowadzenia badań dotyczących żeglarstwa, jako formy aktywnego wypoczynku wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego, natomiast jako technikę badawczą wykorzystano autorską ankietę. Kwestionariusz ankiety, został przeprowadzony wśród żeglarzy klubu ChKŻ Chojnice. Narzędziem badawczym był kwestionariusz ankiety. Ankieta jest najbardziej odpowiednią techniką badań sondażowych – (...) jest *zbiorem pytań, stawianych pisemnie i pośrednio celem uzyskania odpowiedzi mających służyć do rozwiązania jakiegoś problemu naukowego bądź praktycznego* (Pieter1985, s. 92).

Badania zostały przeprowadzone wśród żeglarzy ChKŻ Chojnice w wieku od 8 do 27 lat. Ankietowanych było 70 chłopców i 30 dziewcząt.

Przypomnieć należy, że jest to najstarszy polski klub żeglarski, powstał 1922r., a w 21 kwietnia 1923 r. przyjął nazwę Klub Żeglarski Chojnice. Powstanie i działalność klubu przyczyniła się do intensywnego rozwoju Charzykowa jako letniska i centrum żeglarstwa. Służy temu klubowa przystań, organizowane szkoleniowe obozy żeglarskie, oraz liczne regaty na jeziorze charzykowskim, przy którym zlokalizowany jest klub. Pierwszym prezesem klubu był Otton Weiland, postać zasłużona w historii ChKŻ. Klub nadal osiąga duże sukcesy w wielu klasach regatowych, najwięcej w optymiście. Co roku wielu żeglarzy jeździ na Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży a nawet na Mistrzostwa Europy czy Świata. Aktualnym komandorem klubu jest Krzysztof Pestka.

Klub bierze udział w licznych imprezach żeglarskich. W Charzykowach oprócz wcześniej już wspomnianego klubu żeglarskiego znajduje się siedziba Parku Narodowego Bory Tucholskie oraz Zaborskiego Parku Krajobrazowego. W skład sołectwa wchodzi także miejscowości: Łukomie, Pomoc i Wolność. Liczne imprezy turystyczne, słońce, czysta woda i spokój przyciągają rzesze turystów. Do najważniejszych imprez przygotowanych na rok

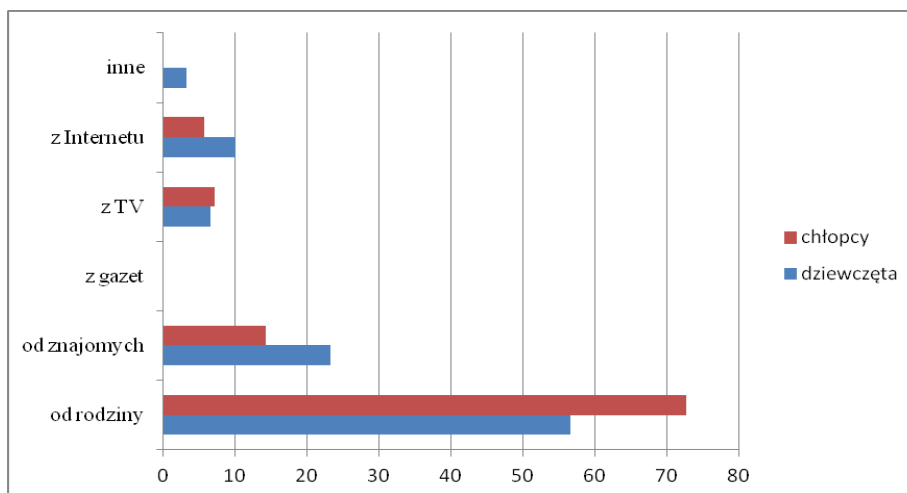
2015 bez wątpienia zaliczamy: Otwarcie Sezonu Żeglarskiego, Regaty Otwarcia Sezonu w klasach regatowych, Wianki, Charzykowy Sailing Cup, Regaty o Puchar „Relaks”, „West-Pol”, Regaty Odpustowe, 78. Błękitna Wstęga Jeziora Charzykowskiego, oraz Zakończenie Sezonu Żeglarskiego 2015.

Fot. 2. Przystań żeglarska Charzykowy
(Źródło: ze zbiorów autora)

Analiza wyników badań

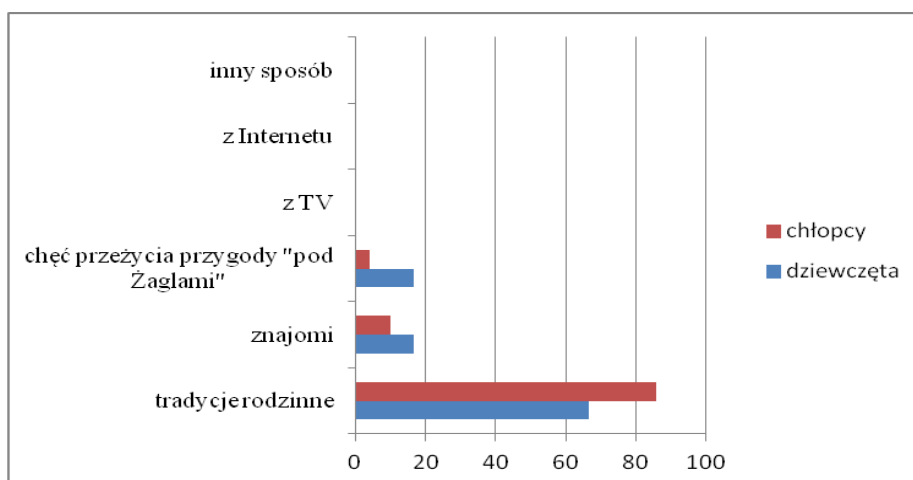
Przeprowadzone badania wskazują, że ponad 70% chłopców i prawie 60% dziewcząt deklaruje, że o żeglarskim w głównej mierze wiedzą od rodziny (ryc. 1).

Ryc. 1. Skąd dowiedziałeś się o klubie ChkŻ Chojnice?
(Źródło: opracowanie własne)

Widać, jak z pokolenia na pokolenie przekazuje się, uczy i promuje żeglarskość. Wynik taki daje przypuszczenie, że jest to sport rodzinny. Na drugim miejscu respondenci wskazali na znajomych (ponad 20% chłopców i około 15% dziewcząt). Mniej wskazań było na Internet, TV.

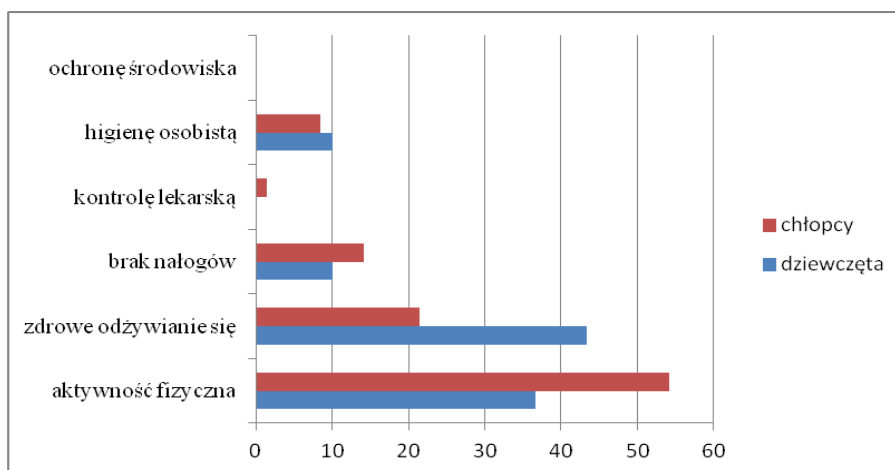
Ponad 60% dziewcząt deklaruje, że na wybór żeglarstwa miały wpływ tradycje rodzinne. Na drugim miejscu prawie 20% dziewcząt i 10% chłopców chce przeżyć przygodę pod żaglami (ryc. 2).

Ryc. 2. Co spowodowało, że zdecydowałeś się na dyscyplinę jaką jest żeglarstwo?
(Źródło: opracowanie własne)

Tylko około 5% chłopców i 20% dziewcząt odpowiedziało, że żeglarstwem zainteresowało się poprzez znajomych.

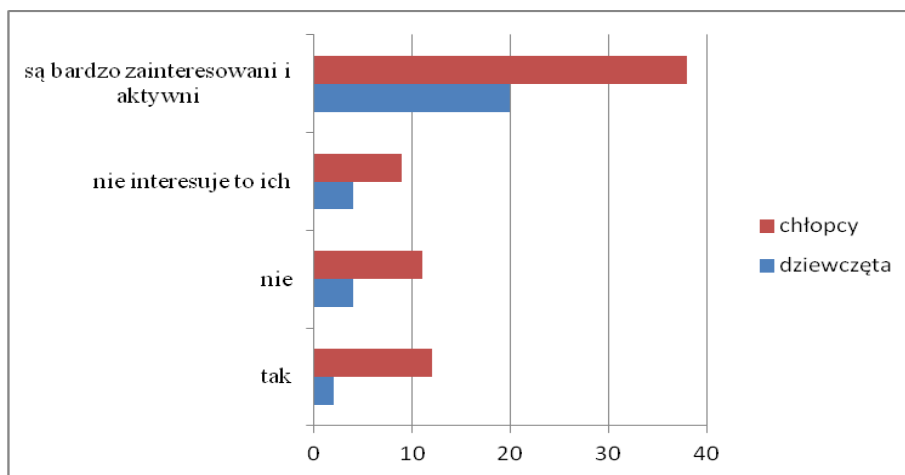
Rycina 3 przedstawia różne punkty widzenia na pojęcie „zdrowego stylu życia”. Dla 55% chłopców pojęcie to oznacza aktywność fizyczną, ponad 20% deklaruje zdrowe odżywianie, około 15% brak nałogów i około 10% higienę osobistą

Ryc. 3. Co oznacza dla Ciebie zdrowy styl życia?
(Źródło: opracowanie własne)

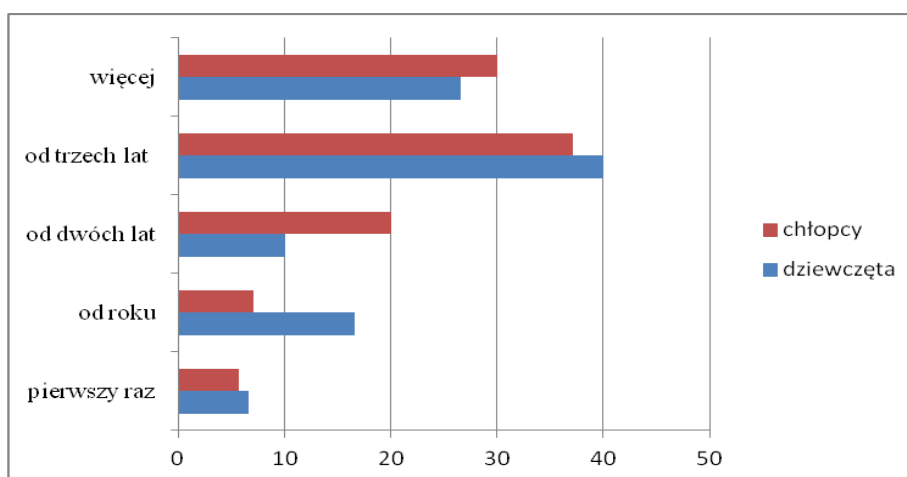
Dziewczeta (45%) natomiast na pierwszym miejscu stawiają zdrowe odżywianie, prawie 40% twierdzi, że jest to aktywność fizyczna, brak nałogów 10% i porównywalnie do chłopców 10% higienę osobistą.

Rówieśnicy i rodzice bardzo często zachęcają dzieci do aktywnego spędzania czasu wolnego, tak twierdzi prawie 40% chłopców i 20% dziewcząt, 10% chłopców i około 5% dziewcząt deklaruje, że nie są zachęcani przez znajomych, rówieśników i rodziców do aktywnego spędzania czasu wolnego (ryc.4).

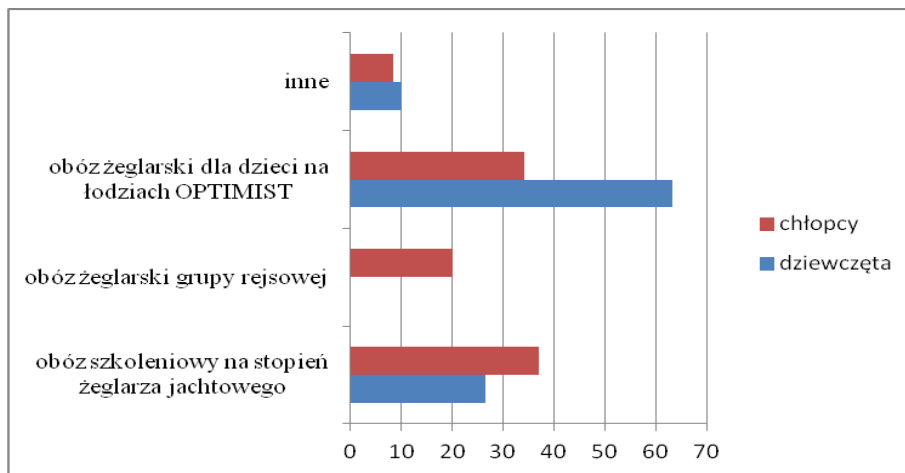
Ryc. 4. Czy znajomi/rówieśnicy/rodzice zachęcają Cię do aktywnego spędzania czasu wolnego?
(Źródło: opracowanie własne)

Więcej niż trzy lata żeglarstwem para się ponad 25% chłopców i 30% dziewcząt. Żeglarstwem zainteresowało się od trzech lat prawie 40% chłopców i 40% dziewcząt. Niecałe 10% dziewcząt i chłopców żeglarstwem zainteresowało się pierwszy raz (ryc. 5).

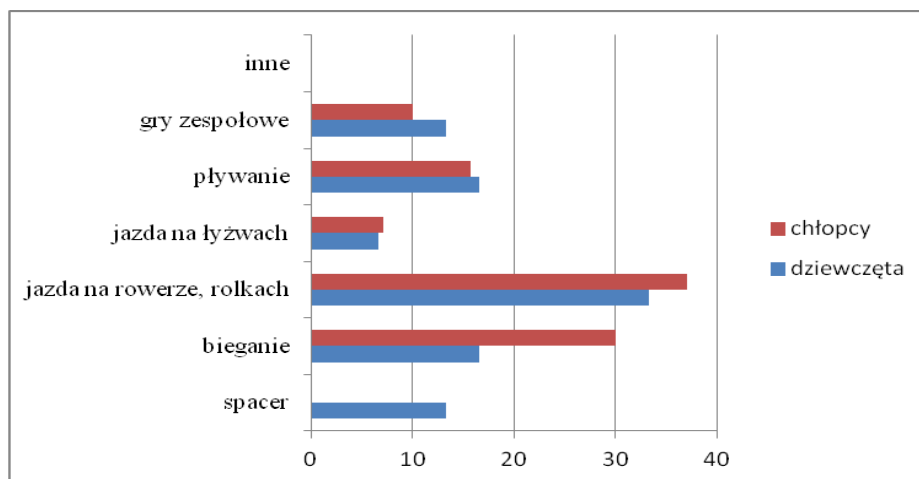
Ryc. 5. Od jakiego czasu żeglujesz?
(Źródło: opracowanie własne)

Swoją przygodę z żeglarstwem rozpoczęło od Optimistów, małych łódeczek dla najmłodszych ponad 60% chłopców i 30% dziewcząt. Prawie 40% chłopców i 30% dziewcząt deklaruje, że korzystało z obozów szkoleniowych na stopień żeglarz jachtowego (ryc. 6).

Ryc. 6. Czy korzystasz/korzystałeś z innych ofert klubu ChKŻ?
(Źródło: opracowanie własne)

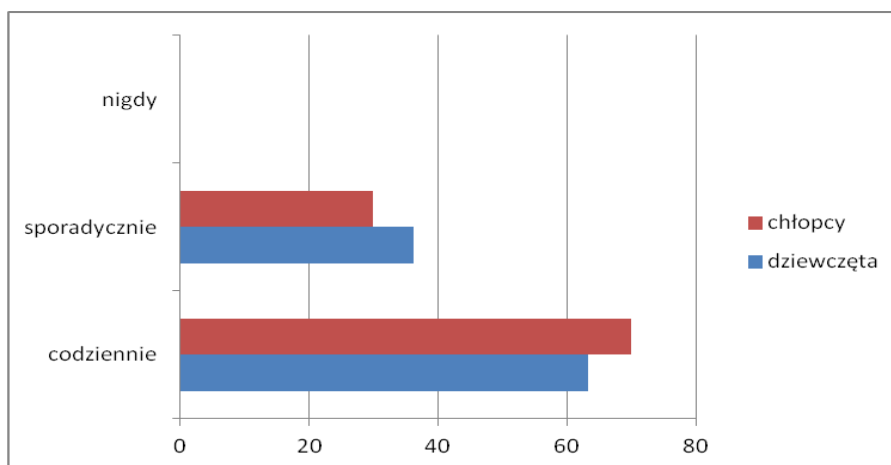
Najczęściej podejmowaną aktywnością jest jazda na rowerze i rolkach. Tak twierdzi około 40% chłopców i ponad 30% dziewcząt. Dla 30% chłopców i prawie 20% dziewcząt najczęstszą formą aktywności jest bieganie, znaczna część, około 20% chłopców i dziewcząt lubi pływać (ryc. 7).

Ryc. 7. Jakie inne formy aktywności preferujesz?
(Źródło: opracowanie własne)

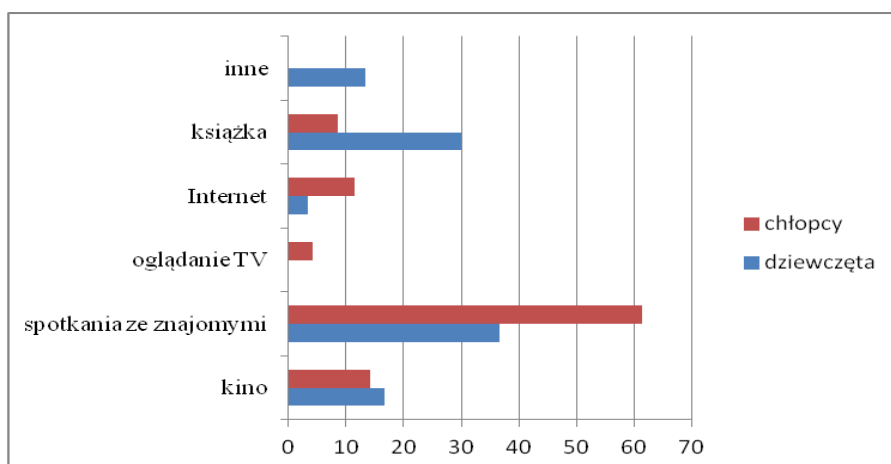
Na dalszych miejscach stawiają gry zespołowe czy jazdę na łyżwach. Spacer preferuje ponad 10% dziewcząt.

Codziennie stara się podejmować aktywność fizyczną 70% chłopców oraz ponad 60% dziewcząt. Reszta jest aktywna fizycznie sporadycznie (ryc. 8).

Ryc. 8. Jak często podejmujesz aktywność fizyczną oprócz żeglarstwa?
(Źródło: opracowanie własne)

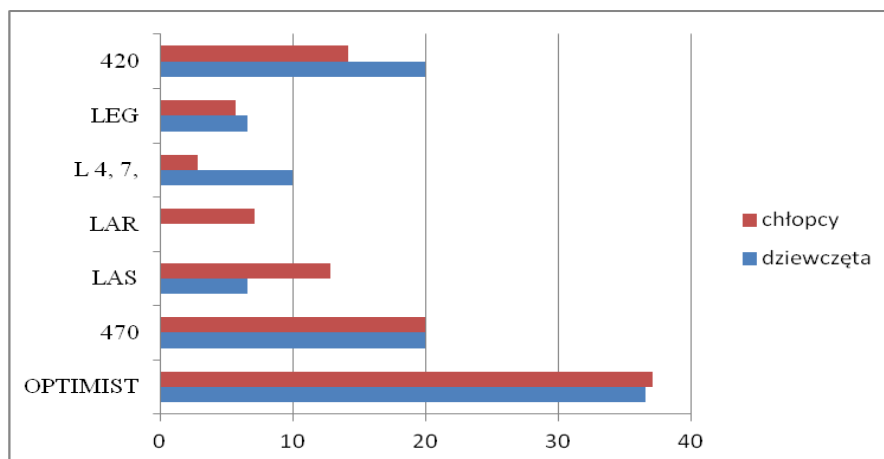
Ponad 60% chłopców i około 40% dziewcząt w chwilach wolnych od żeglarstwa czas wolny poświęca na spotkania ze znajomymi. Odreagowaniem i wyciszeniem dla 30% dziewcząt jest książka, 20% chłopców i dziewcząt preferuje inne ciekawe formy spędzania czasu jak kino (ryc. 9).

Ryc. 1. Jak najczęściej poza żeglarstwem spędzasz wolny czas?
(Źródło: opracowanie własne)

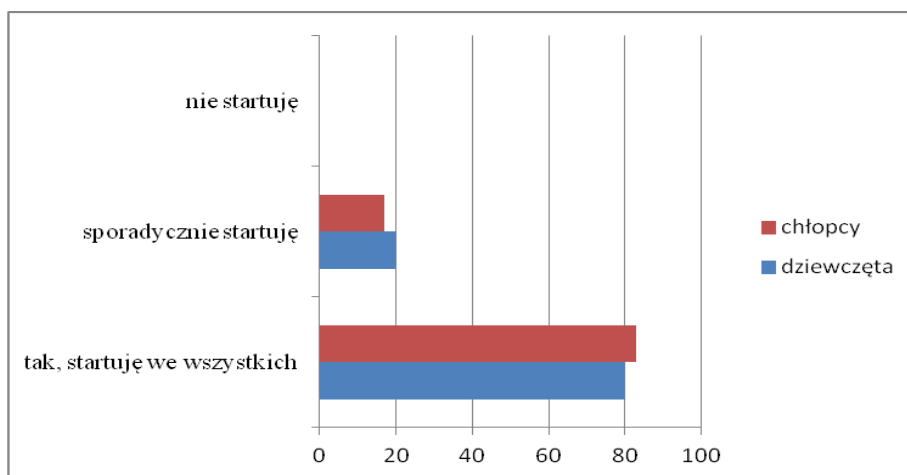
Każdy młody żeglarz rozpoczyna swoją przygodę z tą dyscypliną na najmniejszej międzynarodowej klasie jachtów jaką jest Optimist, przeznaczona do 15 lat. Optimist to jedna z najpopularniejszych klas regatowych na świecie.

W przypadku respondentów, 40% chłopców i dziewcząt zadeklarowało właśnie tą klasę. Oczywiście starsza młodzież z czasem pretenduje do innych klas 20% chłopców i dziewcząt na 470 i 420 (ryc. 10).

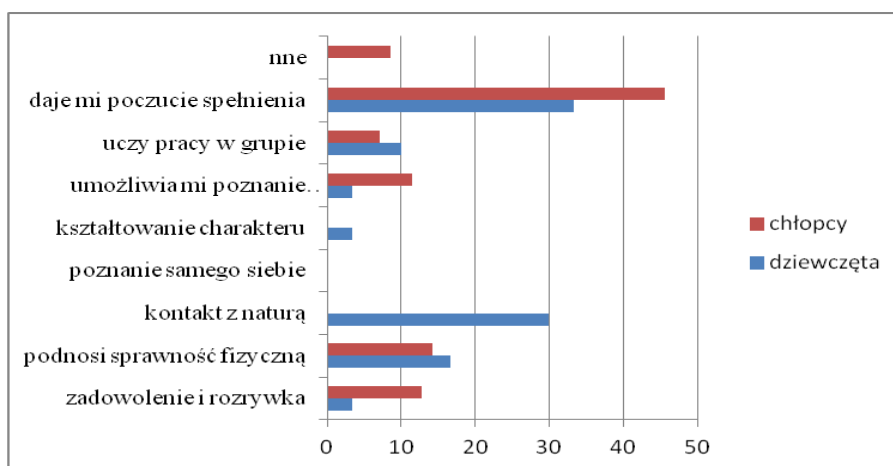
Ryc. 2. Na jakiej klasie łodzi pływasz?
(Źródło: opracowanie własne)

Badani chłopcy w ponad 80% jak i 80% dziewcząt deklaruje, że biorą udział we wszystkich regatach. Sporadycznie startuje około 20% dziewcząt i chłopców (ryc. 12).

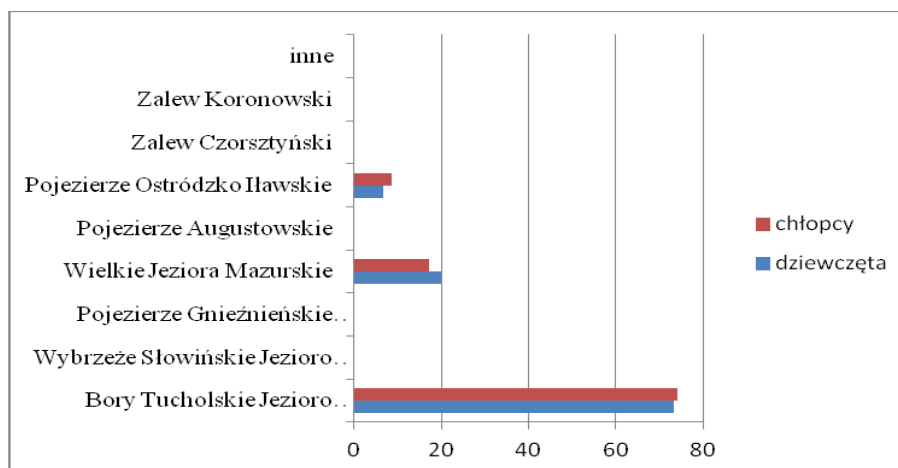
Ryc. 31. Czy bierzesz udział w regatach?
(Źródło: opracowanie własne)

Na rycinie 12 widzimy, że prawie 50% chłopców i ponad 30% dziewcząt żeglarstwo daje poczucie spełnienia, prawie 15% podnosi sprawność fizyczną i ponad 10% chłopców uważa żeglarstwo za zadowolenie i rozrywkę. Dziewczęta natomiast są bardziej nastawione na kontakt z naturą (30%), ale również umożliwia im poznanie, kształtuje charakter oraz umożliwia zadowolenie i rozrywkę (5%). Nikt z badanych nie zaznaczył poznania samego siebie.

Ryc. 42. Co jest dla Ciebie najważniejsze w żeglarskiej?
(Źródło: opracowanie własne)

Największym zainteresowaniem cieszy się akwen Jeziora Charzykowskiego (prawie 80% dziewcząt i chłopców) (ryc. 13).

Ryc. 53. Zaznacz akweny wodne w Polsce, które uważasz na najlepsze do żeglugi śródlądowej
(Źródło: opracowanie własne)

Z tym jeziorem związana jest cała przygoda młodych, a później już doświadczonych żeglarzy. To w Charzykowach znajduje się ich rodzinny klub żeglarski, w którym stawiali swoje pierwsze kroki. Klub nauczył ich jak żeglować i zaszczepił przekazywane z pokolenia na pokolenie tradycje, by w przyszłości z podniesioną głową mogli reprezentować go na regatach w całej Polsce. Dla 20% ankietowanych dziewcząt i chłopców najlepsze na żeglowanie są Mazury.

Podsumowanie i wnioski

Żeglarstwo to bez wątpienia wspaniała forma turystyki kwalifikowanej. Wywiera korzystny wpływ na zdrowie uczestników - hartując i poprawiając ich ogólnie samopoczucie. Żeglarstwo jako forma wypoczynku cały czas nieustannie się rozwija i zreszta coraz większą liczbę uczestników. Powstają liczne kluby i organizacje społeczno-użyteczne, dające możliwość szkolenia młodzieży, a przez to kreowanie innego modelu życia czy wypoczynku. To możliwość nawiązywania nowych kontaktów, obcowanie z naturą czy poznawanie nowych miejsc. Dyscyplina ta jest dedykowana zarówno dla młodych jak i dorosłych osób obojga płci.

Turystyka żeglarska, obok walorów czysto rekreacyjnych pozwala wyrobić takie cechy, jak wytrzymałość, szybkość orientacji, zaradność, poczucie obowiązku i koleżeństwa czy umiejętność pracy w zespole. Nie wszyscy mogą sobie na nią pozwolić ze względu na wysokie koszty finansowe. W dzisiejszych czasach, w dobie Internetu i otaczających nas gadżetów elektronicznych z każdej strony, aktywność fizyczna schodzi czasami na plan dalszy.

Problem aktywności fizycznej poruszyli m.in. Napierała, Muszkiet, Żukow (2009) opisują aktywność młodzieży gimnazjalnej z Gimnazjum nr 3 w Gnieźnie. Mimo niż uczniowie z gnieźnieńskiego gimnazjum twierdzą, że uprawianie sportu jest bardzo ważne i pozytywnie wpływa na zdrowy styl życia to badania udowodniły zjawisko malejącej aktywność ruchowej głównie u dziewcząt w okresie dorastania. To dziewczęta w odróżnieniu od chłopców mniej uprawiają sport.

Aktywność fizyczna jest ważna zarówno dla osób dorosłych jak i dzieci i młodzieży. Odpowiednia dawka ruchu jest potrzebna do rozwoju w sferze fizycznej oraz psychicznej. Systematyczna aktywność jest ważna do prowadzenia zdrowego stylu życia (Mikołajczak i wsp. 2013). Woynarowska (2007) określiła zdrowie jako: stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie wyłącznie brak choroby lub niedomagania. Aktywnością ludzi starszych i znalezieniem odpowiedzi na pytanie: czym dla starszych jest aktywność fizyczna zajmowali się Cieślicka i wsp. (2011). Udowodnili, że dla osób badanych jest to przyjemność, a wysiłek włożony przez nich daje im wspaniałe samopoczucie i radość. Fąk (2002) przeprowadził analizę wpływu poszczególnych czynników na poziom wychowania do rekreacji ruchowej. Nie ważne czy to młody czy dorosły, kobieta czy mężczyzna aktywność fizyczna jest ważna u każdego, ewaluje ona z czasem jak stajemy się bardziej dorośli. Temat aktywność fizycznej poruszany jest przez wielu autorów.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród żeglarzy klubu ChKŻ Chojnice wykazały, że aktywność fizyczna, obcowanie z naturą i chęć przeżycia przygody „pod Żaglami” jest bardzo istotna i podejmowana zarówno przez chłopców jak i dziewczęta. To rodzice w głównej mierze dopingowali i dopingują swoje dzieci do podjęcia aktywności ruchowej. To od rodziców wyszła inicjatywa z klubem ChKŻ, co twierdzi ponad 70% chłopców i prawie 60% dziewcząt.

Respondentów zainteresowało żeglarstwo poprzez tradycje rodzinne. Można stwierdzić, że żeglarstwo to sport pokoleniowy, podtrzymywany i starannie pielęgnowany. Z przeprowadzonych badań własnych wynika, że poza żeglarstwem prawie 40% chłopców i ponad 30% dziewcząt preferuje jazdę na rowerze czy rolkach jako formę aktywności. Dla 30% chłopców to bieganie jest najczęstszą formą rekreacji, ale mamy jeszcze pływanie, gry zespołowe czy jazdę na łyżwach. Nie możemy zapominać o dziewczętach. One podobnie jak chłopcy preferują bieganie i pływanie, ale ponad 10% dziewcząt odpowiedziało że to właśnie spacer jest dla nich najważniejszy.

Wśród ankietowanych chłopców jednoznacznie widać, że czas na żaglówce jest najważniejszy. Badania dały nam na to dowód, prawie 50% spędza cały rok na żaglach. Dziewczęta z mniejszym zapalem, ale również uczestniczą, czy to w okresie regat ponad 10% czy tylko latem.

Żeglarstwo daje wolność, poczucie spełnienia (ponad 50% chłopców), kontakt z naturą (30% dziewcząt), podnosi sprawność fizyczną. Wyniki badań upoważniają do wyciągnięcia następujących wniosków:

- Zainteresowanie żeglarstwem spowodowana jest zasługą rodziny i tradycji rodzinnych.
- Bardzo duże znaczenie w aktywnym spędzaniu czasu wolnego zarówno chłopców jak i dziewcząt mają znajomi i rodzice.
- Przygotowanie i udział w regatach jest ważnym wydarzeniem dla żeglarzy.
- Ankietowani chłopcy poprzez żeglarstwo odczuwają poczucie spełnienia, dziewczęta preferują jeszcze kontakt z naturą.
- Wśród akwenów wodnych śródlądowych największym zainteresowaniem cieszą się Bory Tucholskie.

Piśmiennictwo

- Bieńczyk G. (2007). Turystyka kwalifikowana w działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w latach 1950-1990, ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa.
- Casson L. (1981). Podróże w starożytnym świecie, Wydawnictwo ZNiO, Kraków.
- Choiński A. (2006). Katalog jezior Polskich, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
- Cieślicka M., Stankiewicz B., Napierała M., Żukow W., Brzeziński M. (2011). Aktywność fizyczna osób starszych, [w:] Wybrane problemy turystyki, rekreacji, (red.) Maik W., Napierała M., Żukow W., WZG, Bydgoszcz.
- Czajewski J. (red.) (1996). Encyklopedia żeglarstwa, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Durydiwka M. (2006). Turystyka aktywna a turystyka kwalifikacyjna. Dylematy terminologiczne, [w:] Turystyka aktywna i jej rozwój na roztoczu – regionie pogranicza, (red.) A. Świeca, K. Kałamucki, Wydawnictwo Kartpol, Lublin.
- Fąk T. (2002). Wychowanie do rekreacji ruchowej młodzieży szkolnej, AWF, Wrocław.
- Gaworecki W. W. (1982). Ekonomia i organizacja turystyki, Wydawnictwo PWN, Warszawa.
- Głowacki W. 1972, Wspaniały świat żeglarstwa, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk.
- Jacynowski M. (1978). Historia starożytnego Rzymu, Wydawnictwo PWN, Warszawa.
- Komorowski A. F. (2010). Kierunki rozwoju żeglarstwa i turystyki wodnej, Fundacja Promocji Przemysłu Okrętowego i Gospodarki Morskiej, Gdańsk.
- Łobozewicz T., Bińczyk G. (2001). Podstawy turystyki, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa.
- Merski M. (2002). Turystyka kwalifikowana, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa.
- Mikołajczak E., Napierała M., Cieślicka M., Muszkieta R., Żukow W. (2013). Aktywność fizyczna dzieci z klas 4-6 Szkoły Podstawowej nr 11 w Inowrocławiu, [w:] Uwarunkowania zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego człowieka, Ośrodek Rekreacji, Sportu i Edukacji w Poznaniu, Poznań.
- Muszkieta R., Żukow W., Napierała M., Barczak M. (2009). Społeczne i ekonomiczne aspekty turystyki i rekreacji, Wydawnictwo Wielkopolskiej Szkoły Turystyki i Zarządzania w Poznaniu, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Poznań-Bydgoszcz.
- Napierała M., Muszkieta R. 2011, Wstęp do teorii rekreacji, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz.
- Napierała M., Muszkieta R., Żukow W. (2009). Rozwój motoryczności w poszczególnych etapach ontogenezy, [w:] Człowiek – rekreacja zdrowie, (red.) Napierała M., Muszkieta R., Żukow W., Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Bydgoszcz.
- Woynarowska B. (2007). Edukacja zdrowotna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

www.turystyka-chojnice.pl